

datum
13.03.2023

oprávněná úřední osoba
PhDr. Aleš Naňák

číslo jednací
KUZL 25593/2023

spisová značka
KUSP 84417/2022 KUL

Rozhodnutí

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor kultury a památkové péče, jako místně a věcně příslušný správní orgán podle ust. § 11 a § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: „správní řád“) a ust. § 93 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen: „přestupkový zákon“), jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 67 odst. 1 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a jako příslušný orgán státní památkové péče podle ust. § 28 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: „zákon o státní památkové péči“) rozhodl po provedeném správním řízení podle přestupkového zákona ve věci spáchání přestupku dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, takto:

Společnost Zlínské cihelny s.r.o., IČO: 60714671, Šrámkova 1211, Zlín 4 - Malenovice (dále: obviněná společnost), se uznává vinnou z přestupku podle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, kterého se dopustila tím, že ke dni 04.08.2022 jako stavebník zahájila a následně provedla

- výkopové práce související s dobývacími pracemi v prostoru žopské (bývalé Bačovy) cihelny na pozemku parc. č. 1025 v katastrálním území Žopy, okres Kroměříž, Zlínský kraj,

a nesplnila oznamovací povinnost stanovenou v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, tzn., tento záměr stavební činnosti na území s archeologickými nálezy neoznámila již v době přípravy stavby Archeologickému ústavu.

1. Za spáchání uvedeného přestupku se obviněné společnosti ukládá podle ust. § 35 písm. b), § 46 přestupkového zákona a § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči **správní trest pokuty ve výši 30.000,- Kč** (slovy: třicettisíc korun českých), která je splatná do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet č. 2786182/0800, variabilní symbol **9010000044**

a

2. podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ust. § 79 odst. 5 správního řádu, **povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč** (slovy: jedentisíc korun českých), a to do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet č. 2786182/0800, variabilní symbol **9020000022**.

Odůvodnění

Dne 10.10.2022 bylo Krajskému úřadu Zlínského kraje, odboru kultury a památkové péče (dále také: „správní orgán“) doručeno podání Archeologického ústavu AVČR, Brno, v.v.i., které obsahovalo konstatování, že na pozemku parc. č. 1025 v katastrálním území Žopy, okres Kroměříž, Zlínský kraj byly zahájeny dobývací práce v prostoru žopské (bývalé Bačovy) cihelny, aniž by tyto práce byly předem oznámeny Archeologickému ústavu Akademie věd. Dále bylo v podání uvedeno, že dotčené území je územím s archeologickými nálezy I. kategorie s jednoznačným výskytem archeologických nálezů.

Na základě uvedeného podání přistoupil správní orgán k tomu, že opatřením ze dne 09.01.2023 č.j. KUZZL 2127/2023 oznámil stavebníku, tedy společnosti Zlínské cihelny s.r.o., IČO: 60714671, Šrámkova 1211, Zlín 4 - Malenovice zahájení správního řízení dle ust. § 78 přestupkového zákona a dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči a předvolal zástupce obviněné společnosti podle ust. § 59 správního řádu k ústnímu jednání, které bylo v souladu s ust. § 49 správního řádu nařízeno na den 25.01.2023 v 15:00 hodin a současně uvedl poučení o procesních právech a povinnostech zaručených správním řádem a přestupkovým zákonem. Opatření bylo obviněné společnosti doručeno 09.01.2023 prostřednictvím datové schránky.

Na základě telefonické omluvy byl termín ústního jednání v rámci přestupkového řízení přesunut na 30.01.2023, přičemž ve stanovený den proběhlo a zúčastnil se ho Ing. Zdeněk Vašík, jako jednatel obviněné společnosti. Na vyžádání předložil doklad totožnosti, následně byl poučen o svých právech. Dále do protokolu, který byl při jednání sepsán, uvedl, že nastalá situace ho mrzí a došlo k ní z neznalosti a vlivem personálních změn ve vedení závodu. Dále Ing. Vašík uvedl, že obviněná společnost bude kontaktovat zástupce archeologické obce a že konkrétní rozsah a zahájení prací upřesní později. Po vzájemné dohodě byl dohodnut termín obhlídky na místě, které proběhne dne 16.02.2023 ve 13 hod se srazem na místě.

Dne 16.02.2023 provedl správní orgán šetření na místě samém za účasti Ing. Zdeňka Vašíka. Správnímu orgánu byl v rámci místního šetření umožněn přístup na dotčený pozemek a zástupce obviněné společnosti projevil součinnost při ohledání místa. Správním orgánem byl ověřen rozsah výkopových prací na dotčeném pozemku (jedná se o již zapravený úsek východní části parcely) a na základě harmonogramu odvozu vytěžené zeminy bylo shledáno, že dobývací práce byly zahájeny ke dni 04.08.2022 a probíhaly do 26.08.2022. Dále bylo sděleno, že dne 07.02.2023 proběhlo jednání se zástupci archeologické obce a zástupce obviněné společnosti doloží z tohoto jednání stanovisko archeologů. Do protokolu, který byl pořizen v rámci místního šetření, zástupce obviněné osoby zkonstatoval, že k dané věci je dále „bez připomínek“ a situace ho mrzí.

Správní orgán obdržel dne 16.02.2023 mailem vyjádření Ústavu archeologické památkové péče Brno (ve spise evidováno pod č.j. KUZZL 43930/2022), v němž bylo uvedeno, že kompetentní pracovník obviněné společnosti navštívil dne 07.02.2023 detašované pracoviště ústavu v Kroměříži ve věci poučení o postupu při pokračování zemních prací v dotčené lokalitě. Rovněž zde vyjádřil „zklamání“ z nastalé situace, kterou vysvětloval nečekanými a náhlými personálními změnami. Od zástupce archeologické obce se mu dostalo poučení, jak postupovat v souladu se zákonem o státní památkové péči a rovněž mu byly popsány konkrétní hodnoty dotčeného pozemku z pohledu archeologie.

Po provedeném dokazování přistoupil správní orgán k hodnocení podkladů dle ust. § 50 odst. 4 správního řádu. Správní orgán považuje na základě výše uvedených podkladů za prokázané, že při realizaci výkopových prací souvisejících s dobývacími pracemi v prostoru žopské (bývalé Bačovy) cihelny na pozemku parc. č. 1025 v katastrálním území Žopy, okres Kroměříž, Zlínský kraj obviněná společnost spáchala přestupek uvedený ve výrokové části tohoto rozhodnutí, to je - nesplnila oznamovací povinnost stanovenou v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, neboť jako stavebník provedla výkopové práce, aniž by záměr provádět tuto činnost na území s archeologickými nálezy již od doby přípravy stavby oznámila Archeologickému ústavu Akademie věd. Dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu

a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoby, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. **Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.** Přitom archeologickým nálezem se, ve smyslu ust. § 23 odst. 1 téhož zákona, rozumí věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí. V dané souvislosti je třeba uvést také Úmluvu o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidované) publikované pod č. 99/2000 Sb.m.s. (dále jen: „Úmluva“), která je v souvislosti s ustanovením čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, v platném znění, součástí právního řádu České republiky na úseku ochrany archeologického dědictví a v souladu se kterou jsou příslušné správní orgány povinny dle ust. § 2 odst. 1 správního řádu postupovat. Cílem Úmluvy je podle jejího čl. 1 odst. 1 ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Za tím účelem se dle odst. 2 téhož článku za součástí archeologického dědictví považují veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva, které jsou situovány na jakémkoli místě, které spadají pod jurisdikci Stran. Podle odst. 3 téhož článku se do archeologického dědictví zahrnují stavby, konstrukce, skupiny budov, zastavěná území, movité objekty, památky dalšího druhu a také jejich související prostředí nacházející se jak na souši, tak pod vodou. Podle č. 3 Úmluvy se Česká republika mj. zavázala za účelem zachování archeologického dědictví uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k doзору nad nimi tak, aby se zabránilo odstraňování součástí archeologického dědictví. Je nepochybné, že zahájení výkopových prací nebylo ze strany obviněné společnosti Archeologickému ústavu předem oznámeno. Základní účel ustanovení 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, kterým je zabezpečit, aby mohl Archeologický ústav, popř. oprávněná organizace, v časovém předstihu uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů, tak již evidentně nemohl být plně v důsledku protiprávního jednání obviněné společnosti naplněn.

Správní orgán dospěl k závěru, že jsou zde dány předpoklady k uložení pokuty za přestupek, neboť ze všech uvedených skutečností vyplývá, že není sporu o tom, že výkopová činnost spojená s dobývacími pracemi nebyla Archeologickému ústavu v době přípravy oznámena. Tím, že obviněná společnost zahájila na dotčeném pozemku konkrétní realizaci výkopových prací souvisejících s dobývacími pracemi, již nemohla splnit oznamovací povinnost vůči Archeologickému ústavu dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči a naplnila tak skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči a je tak naplněno i ust. § 5 přestupkového zákona – přestupkem je společensky škodlivý protiprávní jev, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, přičemž se jedná o přestupek, jehož pachatelem je právnická osoba ve smyslu ust. § 20 přestupkového zákona.

Správní orgán se zabýval důvody pro zánik odpovědnosti za přestupek ve smyslu ust. § 29 přestupkového zákona, a dospěl k názoru, že žádný z těchto důvodů nebyl naplněn. Promlčecí doba s ohledem na dobu spáchání přestupku neuplynula, nedošlo ani k zániku osoby jako pachatele. Dle správního orgánu není důvodu pro zproštění odpovědnosti osoby za přestupek ve smyslu ust. § 21 přestupkového zákona.

Správní orgán dále zvážil kritéria pro výměru správního trestu (§ 37 přestupkového zákona). Správní orgán tedy vycházel z povahy a závažnosti přestupku. Jak je již uvedeno výše, základním účelem ustanovení § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, je zabezpečit, aby mohl Archeologický ústav, popř. oprávněná organizace, v časovém předstihu uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů. Tyto nálezy pak mohou významným způsobem přispět k poznání historie dotčeného místa, dějin lidstva obecně i ve vazbě na konkrétní osídlení lokality.

Tento veřejný zájem nebyl (vlivem nesplnění oznamovací povinnosti) naplněn. Způsobem spáchání přestupku tedy bylo nesplnění oznamovací povinnosti dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, což znamená pasivní přístup pachatele k zákonem stanovenému úkonu a přestupek jednorázový. Jak je zřejmé z konstatování zástupce obviněné společnosti, okolností, jež je nutno vzít v potaz zde bylo „opomnění“ oznamovací povinnosti a neuvědomění si, že tuto povinnost je nutno splnit.

Správní orgán se zabýval polehčujícími okolnostmi v rámci řešeného přestupku. Polehčující okolností je objektivní skutečnost, že obviněná společnost okamžitě po oznámení o zahájení řízení o přestupku aktivně vstoupila do jednání se zástupci archeologické obce, se správním orgánem řádně spolupracovala a žádný z úkonů v řízení záměrně nezdržovala a snažila se poskytnout maximální součinnost ke zjištění skutečností rozhodných pro zjištění stavu věci.

Správní orgán k tvrzení obviněné osoby, že oznamovací povinnost nebyla splněna z neznalosti, uvádí, že řešená oznamovací povinnost je přímo ukotvena v zákoně o státní památkové péči a subjektivní neznalost zákona ze strany stavebníka nezprošťuje stavebníka naplňovat povinnosti zákonem stanovené.

Přestupek dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, spočívající v nesplnění oznamovací povinnosti dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, lze dle správního orgánu považovat u obviněné společnosti za prokázaný. Dle ustanovení § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči krajský úřad může uložit pokutu do výše **4.000.000 Kč** právnické osobě či fyzické osobě podnikající, která se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Vzhledem k výše uvedenému, po posouzení rozhodných skutečností a podkladů shromážděných v průběhu správního řízení, uložil správní orgán u obviněné společnosti pokutu ve spodní hranici zákonné sazby stanovené dle ust. § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči. Na základě předložených důkazních materiálů dospěl správní orgán k závěru, že pokuta ve výši 30.000,-Kč pro obviněnou společnost je přiměřená a v souladu s uvedenými okolnostmi. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši splní preventivní funkci – to znamená, že bude směřovat k tomu, aby ze strany obviněné společnosti nedocházelo k opakování protiprávního jednání a tedy porušování zákona o státní památkové péči v předmětné věci. Dle správního orgánu je stanovení výše pokuty při dolní hranici zákonného rozmezí oprávněné, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by pachatel nesplnil svou oznamovací povinnost záměrně s úmyslem vyhnout se realizaci archeologického průzkumu a poškodit zájmy památkové péče, nebo že by úmyslně neposkytl součinnost správnímu orgánu při řízení. Dále je potřeba uvést, že v daném případě se sice jednalo o práce na území s archeologickými nálezy I. kategorie s jednoznačným výskytem archeologických nálezů, ovšem konkrétním těžebním zásahem zde byla dotčena pouze dílčí východní část rozsáhlého pozemku. Právě na základě probíhajícího řízení může být naplněna preventivní funkce udělované sankce, kdy obviněná společnost bude své kroky koordinovat se zástupci archeologické obce. To vše podstatným způsobem snižuje společenskou škodlivost přestupku. S ohledem na výše uvedené stanovil správní orgán při dolní hranici zákonné sazby.

Jelikož obviněná společnost byla shledána vinnou, byla jí podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč, protože obviněná společnost vyvolala řízení porušením své povinnosti stanovené v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči. Obviněná společnost o snížení paušální částky ve smyslu ust. § 79 odst. 5 správního řádu nepožádala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí mohou podat účastníci řízení dle ust. § 83 odst. 1 správního řádu odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení, a to k Ministerstvu kultury ČR s uvedením rozsahu, v jakém je

rozhodnutí napadáno, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Odvolání se podává u Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru kultury a památkové péče, s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník řízení dostal jeden stejnopisů. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

PhDr. Romana Habartová

Vedoucí odboru kultury a památkové péče

Zast.

Ing. Alena Pospíšilová, LL.M.

Vedoucí oddělení památkové péče

(dokument opatřen elektronickým podpisem)